

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Archwilio held
at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 26ain Tachwedd, 2020 at
2.00 pm

CYNGHORWYR Cynghorydd Sirol P White (Cadeirydd)
YN Cynghorydd Sirol J. Higginson (Is-Gadeirydd)
BRESENNOL:

Cynghorydd Sirol: P. Clarke, A. Easson, M. Feakins, M. Lane,
P. Murphy, V. Smith and B. Strong

SWYDDOGION YN BRESENNOL:

Andrew Wathan	Prif Archwilydd Mewnol
Peter Davies	Prif Swyddog, Adnoddau
Tracey Harry	Pennaeth Gwasanaethau Pobl a Llyodraethiant Gwybodaeth
Wendy Barnard	Swyddog Gwasanaethau Democraidd
Gareth Lucey	Swyddog Archwilio Cymru
Charlotte Owen	Swyddog Archwilio Cymru
Richard Jones	Rheolwr Perfformiad
Jonathan Davies	Rheolwr Cyllid Cyfrifeg Canolog
David Walton	Audit Manager

YMDDIHEURIADAU:

Cynghorydd Sirol

1. Datganiadau o Fuddiant

Ni chafwyd unrhyw ddatganiadau buddiant.

2. Fforwm Agored i'r Cyhoedd

Nid oedd unrhyw aelodau o'r cyhoedd yn bresennol.

3. Nodi'r Rhestr Weithredu o'r cyfarfod blaenorol

Nid oedd unrhyw eitemau'n weddill o'r rhestr weithredu ddiwethaf.

4. Tystysgrif Cydymffurfiaeth Archwilio Cymru ar gyfer asesiad perfformiad 2019/20 Cyngor Sir Fynwy.

Cyflwynodd Swyddog Archwilio Cymru Dystysgrif Cydymffurfiaeth Archwilio Cymru ar gyfer asesiad perfformiad archwiliad Cyngor Sir Fynwy ar gyfer 2019/20.

Ymatebodd y Rheolwr Perfformiad fod y dystysgrif yn ymwneud â chyhoeddi adroddiad blynyddol Cynllun Corfforaethol y Cyngor 2019/20'. Mae'r cynllun yn rhan bwysig o drefniadau rheoli perfformiad y Cyngor ac mae ar gael ar y wefan i breswylwyr ei weld.

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Archwilio held at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 26ain Tachwedd, 2020 at 2.00 pm

Sylwodd Aelod fod hwn yn adroddiad dymunol iawn.

Derbyniodd y Pwyllgor Archwilio'r adroddiad fel y'i cyflwynwyd. Diolchodd y Cadeirydd i Swyddogion Archwilio Cymru am gyflwyno'r adroddiad.

5. Hunan-arfarniad

Cyflwynodd y Prif Archwilydd Mewnol yr eitem hon gan atgoffa'r Pwyllgor fod yr Aelodau wedi cynnal hunan arfarniad yn 2019/20. Darparwyd diweddariad hefyd ym mis Mehefin 2020.

Roedd wyth eitem yn y cynllun gweithredu - nid yw'r dyddiadau cau wedi'u cyflawni eto. Mae cynnydd yn cael ei wneud tuag at bob gweithred. Cafwyd trafodaethau am hyfforddiant i aelodau'r Pwyllgor. Cymerodd yr aelodau ran mewn sesiwn hyfforddi'r bore yma ar gyfer Pwyllgorau Archwilio effeithiol a drefnwyd gan Bartneriaeth Archwilio'r De Orllewin (SWAP).

Bydd diweddariad pellach yn cael ei ddarparu yn y flwyddyn newydd.

Ymddiheurodd y Cynghorydd Smith am fethu â chael mynediad i'r hyfforddiant. Mae trefniadau ar y gweill i anfon y cyflwyniad ymlaen at aelodau sy'n methu â mynychu.

6. Diweddariadau ar Farnau Archwiliad Anffafriol

Rhoddodd y Prif Archwilydd Mewnol ddiweddariad ar farnau archwilio anffafriol i ystyried cynnydd lle mae barn archwilio sicrwydd cyfyngedig wedi'i chyhoeddi. Dilynwyd dwy farn sicrwydd gyfyngedig a chyhoeddwyd ail farn archwilio sicrwydd cyfyngedig ar gyfer Caffael Bwyd a Chastell Caldicot. I ddarparu cyd-destun, cyhoeddir oddeutu 30-35 barn sicrwydd gadarn y flwyddyn, y mae 23% ohonynt yn gyfyngedig. Mae gan y mwyafrif farn well a ddyfarnwyd gan fod rheolaethau wedi gwella yn dilyn adolygiad pellach gan y Tîm Archwilio Mewnol.

Gofynnodd Aelod a yw gwaith preifat yn cael ei wneud yng Nghanolfan Rhaglan, a chadarnhawyd y gall aelodau'r cyhoedd fynd â'u cerbyd yna i gael MOT.

Fel yr argymhellwyd, nododd y Pwyllgor Archwilio'r gwelliannau a wnaed gan feysydd gwasanaeth yn dilyn y safbwyntiau archwilio sicrwydd cadarn gwreiddiol **Cyfyngedig** a gyhoeddwyd.

O ganlyniad i ail farn sicrwydd cadarn **Cyfyngedig**, cytunodd yr Aelodau i alw i mewn i'r cyfarfod nesaf y Pennaeth Gwasanaeth a'r Rheolwr Gweithredol priodol sy'n gyfrifol am:

- Dilyniant Caffael Bwyd
- Dilyniant Castell Caldicot

Roedd Aelodau'r Pwyllgor Archwilio yn poeni am y diffyg gwelliant a wnaed ar ôl yr adolygiad archwilio dilynol, a chadarnhawyd eu penderfyniad i alw'r rheolwr gweithredol a'r Pennaeth Gwasanaeth i mewn i gyfiawnhau dros ddiffyg cynnydd a'u dwyn i gyfrif am welliannau'r dyfodol.

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Archwilio held at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 26ain Tachwedd, 2020 at 2.00 pm

7. Crynodeb gweithredol – Defnyddio Gweithwyr Asiantaeth

Cyflwynodd y Prif Archwilydd Mewnol a'r Rheolwr Archwilio'r adroddiad i ddarparu rhywfaint o wybodaeth ychwanegol ar farn sicrwydd cadarn cyfyngedig flaenorol o 2018/19 ynghylch defnyddio Gweithwyr Asiantaeth.

Ymatebodd y Prif Swyddog Adnoddau a Phennaeth y Gwasanaethau Pobl i'r adroddiad yn amlinellu'r camau a gymerwyd hyd yma i fynd i'r afael â meysydd i'w gwella.

Yn dilyn y wybodaeth hon, gwahoddwyd yr Aelodau i ofyn cwestiynau.

Dywedodd Aelod y bydd yr wybodaeth a ddarperir yn cael ei hystyried fel rhan o'r trafodaethau ar y gyllideb.

Awgrymodd Aelod fod yna llacrydd yn y sefydliad ynglŷn â defnyddio gweithwyr asiantaeth, cwestiynodd y ffi asiantaeth, a bod ganddo bryderon ynghylch talu gweithwyr asiantaeth.

Cadarnhawyd bod yn rhaid i gwmnïau fodloni meini prawf penodol inni ymgysylltu â nhw i gyflawni'r rheolaethau angenrheidiol ac nad yw sut mae'r cwmnïau'n cael eu rhedeg yn rhan o'n cyfrifoldeb.

Bydd yr archwiliad dilynol yn nodi a yw'r camau y cytunwyd arnynt wedi'u rhoi ar waith a fydd yn cael eu hadrodd yn ôl i'r Pwyllgor Archwilio. Mae rhai argymhellion wedi'u gweithredu ac mae rhai heb eu datrys

Mewn ymateb i gwestiwn, ychwanegodd y Rheolwr Archwilio fod goruchwyliaeth uwch reolwyr wedi'i chynnwys yn y polisi fel yn yr argymhelliad.

Gofynnodd Aelod a fydd yn bosibl recriwtio holl staff yr asiantaeth trwy Randstad neu a fydd angen asiantaethau eraill. Esboniwyd y gall Randstad, o fewn telerau'r contract, ddefnyddio cyflenwyr eraill, felly nid oes angen mynd y tu allan i'w wasanaeth, dim ond mewn amgylchiadau eithriadol.

Esboniwyd, ar gyfer ysgolion, y codwyd y gwariant ar gostau cyflenwi ac asiantaeth yn y Grŵp Cynghori ar y Cyd. Bydd y gwasanaeth recriwtio cenedlaethol newydd yn cymhwyso safonau priodol yn ôl yr angen staff.

Bydd Gwasanaethau a Chaffael Pobl yn monitro gwariant oddi ar gontract ac yn codi gyda'r Prif Swyddogion yn ôl yr angen. Mae'r materion a godwyd yn yr adroddiad archwilio ynghylch rheolaethau wedi'u cynnwys yn y contract. Ar gael mae dangos fwrdd ar-lein ar lefel rheolwr unigol gyda manylion gwariant, niferoedd ac enwau'r staff sy'n cael eu recriwtio, a hyd yr aseiniad felly bydd yn llawer symlach i reolwyr fonitro eu defnydd o weithwyr asiantaeth.

Gofynnodd Aelod pam mae asiantaethau'n cael eu defnyddio yn lle gwasanaeth mewnol a pha mor eang yr hysbysebwyd y contract. Cadarnhawyd bod y contract wedi'i gaffael gan ddefnyddio'r broses dendro.

Esboniwyd bod asiantaethau'n cael eu defnyddio lle mae'n anodd recriwtio, gan arwain weithiau at aseiniadau asiantaeth hir. Mewn ymateb i gwestiwn, eglurwyd bod cyflwyno targedau perfformiad wedi ei wrthod oherwydd bod asiantaethau'n cael eu defnyddio'n

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Archwilio held at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 26ain Tachwedd, 2020 at 2.00 pm

bennaf ym maes gofal cymdeithasol, ysgolion a gwasanaethau gwastraff lle mae angen llenwi lle staff ar unwaith i gynnal cymarebau staffio neu i barhau â gwasanaethau. Byddai'n anodd cael targed perfformiad o dan yr amgylchiadau hyn.

Gofynnodd Aelod am ddiweddariad mor gynnar â phosibl yn y flwyddyn ariannol newydd o ystyried y pryderon sylweddol i weld pa gynnydd a fu. Cytunwyd bod angen caniatáu i'r gwasanaeth newydd wreiddio.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Swyddogion am eu hymateb Rheoli.

Nododd y Pwyllgor Archwilio'r pryderon sylweddol a godwyd yn yr adroddiad, y camau a gymerwyd gan reolwyr i fynd i'r afael â'r pryderon hynny a chydnabod yr hyn y mae angen i'r rheolwyr ei weithredu o hyd i ddangos gwelliannau yn y ffordd y mae'r gwasanaeth hwn yn cael ei weinyddu o fewn y Cyngor.

Os yw Aelodau'r Pwyllgor Archwilio yn poeni am ddiffyg gwelliant neu gynnydd sy'n cael ei wneud ar ôl yr adolygiad dilynol yn 2021/22, dylid ystyried galw'r rheolwyr gweithredol a'r Pennaeth Gwasanaeth i gael sicrwydd pellach bod y rhai y cytunwyd arnynt bydd gwelliannau'n cael eu gwneud a bod cynnydd boddhaol yn cael ei wneud i fynd i'r afael â gwendidau rheoli a amlygwyd yn yr adroddiad Archwilio Mewnol.

8. Adroddiad Canol Blwyddyn Trysorlys

Cyflwynwyd Adroddiad y Trysorlys Canol Blwyddyn i'r Pwyllgor Archwilio gan y Rheolwr Cyllid. Gwnaed ychwanegiad byr ar lafar i'r adroddiad i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am ganlyniadau ymgynghoriad y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (PWLB). Roedd hyn yn cynnwys newidiadau pwysig sy'n berthnasol i'r awdurdod. Bore 'ma gostyngodd y PWLB ei gyfraddau 100 pwynt sylfaen ar gyfer pob benthyciad safonol newydd. Gosodir amodau pellach ar awdurdodau sy'n dymuno cael gafael ar fenthyciadau (megis gofyn iddynt gyflwyno disgrifiadau lefel uchel o gynlluniau gwariant cyfalaf o fewn y tymor canolig). Gofynnwyd i awdurdodau gadarnhau nad oes unrhyw fwrdd i brynu asedau buddsoddi masnachol yn bennaf at ddibenion elw o fewn cyllidebau tymor canolig ni waeth a fyddai'r trafodion hynny wedi'u hariannu'n ddamcaniaethol o ffynonellau heblaw'r PWLB. Bydd y goblygiadau yn cael eu trafod gyda chynghorwyr y Trysorlys ac yn cael eu hystyried wrth bennu cyllideb ar gyfer 2021/22.

Ar ôl cyflwyno'r adroddiad, gwahoddwyd yr Aelodau i ofyn cwestiynau:

Sylwodd Aelod fod Llywodraeth y DU ddoe wedi cyhoeddi £1.3 biliwn i Gymru, a gofynnodd pa ganran a fyddai'n dod i Sir Fynwy yn enwedig o ystyried y gwariant annisgwyl ar COVID 19 a llifogydd. Esboniwyd nad oes unrhyw arwyddion cynnar ond mae disgwyl i gyllideb Llywodraeth Cymru gael ei chyhoeddi ym mis Rhagfyr.

Mewn ymateb i gwestiwn, cadarnhawyd bod BPs yn bwyntiau Sylfaen.

Eglurwyd bod yr awdurdod yn benthycu gan awdurdodau lleol ac asiantaethau llywodraeth eraill ledled y DU, nid yng Nghymru yn unig.

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Archwilio held at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 26ain Tachwedd, 2020 at 2.00 pm

Gofynnodd y Cadeirydd am fanylion perfformiad a rhagolygon cyfredol o ran buddsoddiadau heblaw trysorlys. Esboniwyd y byddai prisiad eiddo a restrwyd ym mis Mawrth 2020 yn ystyried yr ansicrwydd economaidd bryd hynny. Y sefyllfa ddiweddaraf yw bod trafodaethau parhaus gyda thenantiaid eiddo ynghylch cytundeb gohirio rhent i gydbwyso ffrydiau incwm tymor byr â sefydlogrwydd tymor hwy. Darperir adroddiad pellach maes o law.

Mewn ymateb i gwestiwn, eglurwyd y prynwyd yr eiddo gyda benthyciadau. Mewn ymateb i bryderon, dywedwyd o drwch blewyn y talwyd Parc Hamdden Casnewydd ei gostau ac mae'r eiddo eraill yn gwneud yn rhesymol. Cadarnhawyd ein bod yn talu llog ar y benthyciad a ddefnyddir i brynu'r eiddo. Bydd y Rheolwr Cyllid yn darparu cyfradd llog y benthyciad i'r Aelodau y tu allan i'r cyfarfod.

Adolygodd yr aelodau weithgareddau rheoli'r trysorlys yn hanner cyntaf 2020/21 gan ddefnyddio'r adroddiad hwn a thrafod gyda swyddogion unrhyw newidiadau i'r broses y dylid eu hystyried i'w hymgorffori yn Natganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys 2021/22 a fydd yn cael ei hystyried ym Mhwyllgor Archwilio mis Ionawr.

9. Blaengynllunydd Gwaith

Nodwyd y Cynlluniwr Gwaith Ymlaen. Mae'r hyfforddiant Gwrth Lwgrwobrwyo wedi'i gyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio a bydd yn cael ei dynnu o'r Cynlluniwr.

10. Cadarnhau cofnodion y cyfarfod blaenorol

Cadarnhawyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 15fed Hydref 2020 fel cofnod cywir.

11. Cadarnhau dyddiad y cyfarfod nesaf sef 7 Ionawr 2021

Gorffennodd y cyfarfod am 3.35 pm